

Fellowships Stadsarchief Rotterdam

Stadsarchief Rotterdam biedt 2 fellowships aan voor recent afgestudeerde masterstudenten. De fellowships bestaan uit een financiële vergoeding voor 6 maanden, waarbinnen onderzoek wordt gedaan in het archief van de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd. Dit archief bevindt zich in Stadsarchief Rotterdam. Met de fellowships wil het stadsarchief het historisch onderzoek naar Rotterdamse onderwerpen stimuleren en faciliteren.

Thema: Koninklijke Rotterdamsche Lloyd (1883-1970)

Het onderzoek voor de fellowships is gericht op de rederij Koninklijke Rotterdamsche Lloyd (1883-1970). Hiernaar is nog weinig wetenschappelijk onderzoek gedaan. De rederij verzorgde een van de belangrijkste verbindingen voor vracht- en personenvervoer tussen Nederland en het voormalige Nederlands-Indië. Het onderzoek dient zich in het bijzonder te richten op de Rotterdamse Lloyd in de jaren 1935-1950. Dus de periode voor, tijdens en na de Tweede Wereldoorlog en de periode van de onafhankelijkheidsstrijd in Indonesië. Het archief van de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd beslaat bijna een kilometer en is een van de grootste archieven in de collectie van Stadsarchief Rotterdam.

De aanleiding om de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd als thema te kiezen is de publicatie van het boek *De vermiste vader* van Jan Struijs uit 2024. In het boek onderzoekt Struijs de geschiedenis van zijn opa, die werkte op een schip van de Rotterdamsche Lloyd. Struijs ontdekte dat zijn opa in 1940 betrokken was bij een incident op het schip MS Brastagi, toen bemanningsleden zich keerden tegen nazigezinde officieren aan boord. Struijs' opa werd opgepakt en veroordeeld voor muiterij vanwege zijn aandeel in het incident, waarbij een officier een bemanningslid doodschoot.

Over de ware toedracht van het incident is na de oorlog door de rederij en de Nederlandse overheid altijd gezwegen. Voor de Rotterdamse ombudsvrouw Marianne van den Anker was het boek reden om voor de bemanningsleden eerherstel te vragen. Archiefonderzoek speelde een belangrijke rol in het achterhalen van de werkelijke gebeurtenissen. Het verhaal van Struijs was in november 2025 aanleiding voor een symposium over 'de kleine mens tegen het grote onrecht' in het Rotterdamse stadhuis.

Binnen het thema Rotterdamsche Lloyd heeft het stadsarchief voor de fellowships 3 deelonderwerpen geselecteerd:

1. De impact van gebeurtenissen op wereldschaal op de Rotterdamsche Lloyd en het leven aan boord. Denk aan:
 - Economische crisis van de jaren 30
 - Tweede Wereldoorlog
 - Indonesische onafhankelijkheidsstrijd

2. De verhoudingen aan boord van de schepen van de Rotterdamsche Lloyd, zoals tussen:
 - Officieren en bemanningsleden
 - Bemanningsleden en passagiers
 - Niet-Nederlands personeel en Nederlands personeel.
3. De herinneringscultuur rond de Rotterdamsche Lloyd.

Profiel en voorwaarden

- Je bent recent (maximaal 3 jaar geleden) afgestudeerd (of zal dat zijn wanneer de fellowships starten), in het bezit van een masterdiploma geschiedenis of een andere relevante studie.
- Je hebt ervaring met onderzoek in primaire bronnen / het doen van archiefonderzoek.
- Je gaat onderzoek doen in de archieven van de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd bij het stadsarchief. Deze archieven zijn Nederlandstalig.
- Als eindresultaat geef je een mondelinge presentatie over het onderzoek en schrijf je binnen 12 maanden na afronding van het fellowship een wetenschappelijk artikel.
- Je bent voor een periode van 6 maanden minstens 2 dagen per week beschikbaar voor onderzoek binnen Stadsarchief Rotterdam.

Aanbod

- Een vergoeding van € 9.000 voor 6 maanden, maandelijks uit te betalen. De beoogde startdatum is 1 september 2026.
- Toegang tot de archieven van de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd.
- Een werkplek bij Stadsarchief Rotterdam.
- Ondersteuning bij het gebruik van archieven en collecties.
- Je bent tijdens de periode van het fellowship geen werknemer van Stadsarchief Rotterdam, maar doet je werk als zelfstandig onderzoeker. Dit betekent dat je zelf verantwoordelijk bent voor belastingafdracht e.d.

Procedure

Aanmelden voor een fellowship kan door het indienen van de volgende documenten:

- Een motivatiebrief
- Een cv met een lijst van publicaties (of verwijzing naar relevante studieresultaten)
- Een beschrijving van je onderzoeksvorstel (ca. 750 woorden) met daarin:
 - Introductie van het onderwerp
 - Onderzoeksvraag
 - Overzicht van onderdelen van het Lloyd-archief die je wilt gebruiken voor je onderzoek, en eventueel andere relevante archieven binnen (en buiten) het stadsarchief
 - Plan van aanpak en tijdsplan
 - Een beknopt literatuuroverzicht (telt niet mee voor het aantal woorden)
- Contactgegevens van 1 persoon uit de academische wereld als referentie.

Stuur alle bovenstaande documenten voor 1 juli 2026 naar secretariaatgar@rotterdam.nl.

Een selectiecommissie zal de aanmeldingen beoordelen. Geselecteerde kandidaten worden uitgenodigd om hun voorstel mondeling nader toe te lichten.

De beoogde startdatum voor de fellowships is 1 september 2026.

Voor vragen en meer informatie kun je contact opnemen met Anne Jongstra, wetenschappelijk adviseur via a.jongstra@rotterdam.nl en vanaf 1 juni met Ingmar Vroomen, wetenschappelijk adviseur via ih.vroomen@rotterdam.nl.

Over Stadsarchief Rotterdam

Het stadsarchief is het openbare geheugen van Rotterdam en enkele omliggende gemeenten. Ruim 700 jaar geschiedenis van stad en regio is toegankelijk voor bezoekers via onze studiezaal of online. Onze collectie omvat honderdduizenden prenten, foto's, films, kaarten, geluidsopnames en meer dan 23 kilometer papieren archiefstukken.